

ПРЕЗИДЕНТ ПРИГОТОВЛЯЄ БИЛ ДЛЯ ЗАРАДЖЕННЯ БЕЗРОБІТТЮ

Вашингтон, 23. червня. — Конгресова делегація, складена з трьох сенаторів і трьох членів нижньої палати, відбула конференцію з президентом Труманом, а ціла розмова виявила, що президент студіює справу безробіття і задумує предложити відповідний законопроект цієї справи вже найближчого місяця. Головним напрямом президента є покласти до життя красу кооперативну раду, складену з представників промислу, робітництва, рільництва, консументів, стейтсменів і муніципальних урядів і різних окружних підприємств для розбудови. Вони мали б пред'явити засоби, як подбати про найчисленніше застосування робітництва.

Комісія приділяла палати репрезентантів одобрива бил, щоб до Федеральної Агенції Забезпечення долати \$33,000,000 для злагодження безробіттів впродовж наступного фінансового року. Президент Труман підписав закон для надання кожного місяця економічної аналізи, яку виготовляв комітет з трьох осіб, що є членами Ради Економічних Дорадників.

ОБЦЮЮТЬ ПЕРЕНУСТИТИ БИЛ ПРО ДІ ПІ В СЕНАТІ

Вашингтон, 24. червня. — Провідний демократичний бійковик з конгресу, а це сен. Скотт В. Лукас і сен. Дж. Гаверд МакГрав, заповіли, що ще в теперішній сесії конгресу сенат ухвалить новий законопроект для допущення 339,000 імігрантів зі скандинавії. Бил перейшов уже палату репрезентантів, а застряг у сенаті. Сен. Ірвінг Айвс заявився за припинення цієї справи тому, що федеральний скарб внаслідок цього \$70,000,000 на утримання скандинавів в Європі. Сен. Пат МакКарран з Невади висловив переконання, що уявляється за новий закон є штучно підтримуваний, бо теперішній закон є вистачальний. Він каже, що минулого року витратило \$800,000 на агітацію за законом про Ді Пі, а тепер є в Європі більше втікачів ніж було тоді, коли почали акцію за їх допущення.

ВУГЛЕКОПІ ПОЧИНАЮТЬ ВАКАЦІ З ПАРАДОЮ

Близько пів мільйона майнерських робітників вийшли на 10-денні вакації, які будуть тривати до 5 липня. У деяких шахтах вони зробили це з відповідними маніфестаціями, бо вакації є платні. У деяких околицях шахти будуть закриті не поза день 4 липня тому, що там роботи в підприємствах отримані й нема застосування вугілля.

ПЕНСІЙНИЙ ПЛАН ЮНІ ПРЕДЛАВЛЕНИЙ ФОРДОВІ

Дітройт. — Після цілих місяців приготувань Злучена Юнія Автомобілевих Робітників пред'явила управу фабрик Форда пенсійний план, який передбачує періодично \$100 місячно пенсії для робітників. Пенсія починалась би від 60 року життя і була б менша для робітників, які не працюють там 25 років, а більша для таких, що працюють довше. Джан С. Бюгас, віцепрезидент Фордових підприємств, відкинув розроблений проєкт сумарично. Він поклявся на свою давнюшу заяву, коли сказав, що

СОВЕТИ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДЕФЕНЗИВИ В ЕВРОПІ—ДУМКА АЧЕСОНА

Вашингтон, 23. червня. — Секретар стейту Дін Ачесон у своїй пресовій конференції сформулював конференцію міністрів Чотирьох Потуг у Парижі як кляпу безпеченства, призначену на те, щоб вилуштувати з кляпу пару, як її прибирається

Вашингтон, 23. червня. — Секретар стейту Дін Ачесон у своїй пресовій конференції сформулював конференцію міністрів Чотирьох Потуг у Парижі як кляпу безпеченства, призначену на те, щоб вилуштувати з кляпу пару, як її прибирається

Вашингтон, 23. червня. — Секретар стейту Дін Ачесон у своїй пресовій конференції сформулював конференцію міністрів Чотирьох Потуг у Парижі як кляпу безпеченства, призначену на те, щоб вилуштувати з кляпу пару, як її прибирається

АЛЛЕН НАЗИВАЄ РОСІЮ КРИВАВИМ ІМПЕРІАЛІЗМОМ

Трой, Н. Й. — Асистент секретаря стейту, Джордж В. Аллен, назвав Росію представницею найбільш безоглядного імперіалізму в світі від часів Юлія Цезаря. Програма Росії в справі так званої „загальної рівності" це ніщо інше, як тільки змагання до заведення „найнижчого знаменника спільної нужди". Далше поширення російської рівності доведе рідше до більшої нерівності ніж до зрівняння. Коли Росія буде далше вести свою програму, тоді цілий світ буде залежний від Москви, а всі громадяни стануть друго- і третьо-класними громадянами за військом панів з Москви. — Ці думки виявив Аллен у промові на обіді 1600 делегатів на конвенцію Американського Товариства Виховання Інженерів.

БОЛЬШЕВИКИ ОПАНОВУЮТЬ ОСТРОВИ ГАВАІ

Вашингтон. — Для стримання підготовки островів Гаваї до стану нового американського стейту, сен. Гю Батлер ужив аргументу, що там поширений більшовизм до такої міри, що може підготувати ґрунт для наїзду ворога. Особливо напівострів страйк докових робітників, викликаний Герієм Брилджем, виказує силу комуністів. Батлер домагається припинення акції за створення стейту Гаваї, доки не буде там припинений більшовизм.

ДОГОВІР ВЗАЄМНОЇ ДОПОМОГИ МІЖ ІРАНОМ ТА ІРАКОМ

Тегеран, 24. червня. — Іранське міністерство закордонних справ повідомило про підписання договору взаємної допомоги між Іраном та Іраком. Ціллю договору є, згідно з заявою міністерства, „зберегти мир в цій частині світу".

200,000 „ВИЧИЩЕНИХ" В МАДЯРСЬКІЙ

Прага, 24. червня. — Мадярьський заступник прем'єра та комуністичний провідник, Матіас Ракоші, заявив вчора, що з мадярьської комуністичної партії „вичищено" вже понад 200,000 осіб, отже понад 18 процент її загального складу, та що не вважаючи на це в партії все ще є „шпигуни і провокатори". Ракоші промовляв до чеських робітників в місцевому паладі промисловості, приїхавши до Чехословаччини на чолі делегації, що має підписати чесько-мадярьський договір приязні. Ракоші заповів, що він далше „залізаю рукою" ангібулюватиме шкідників партії з Мадярьщини і таке саме дораджував чеським більшовикам.

В ШКОЛАХ УКРАЇНИ

В травні в школах України відбулися перевідні іспити та іспити зрілості і з тої нагоди часопис „Радянська Україна" надрукував розмову свого кореспондента з міністром освіти Савчуком. Савчук заявив, що тепер є в Україні 159 тисяч початкових, середніх та середніх шкіл, в яких 229 тисяч учителів навчають около 6 мільйонів учнів. Інше діло, чого вони там вчать.

ТОРТУРАМИ „НАВЕРТАЛИ" КАТОЛИЦЬКИХ ЄПІСКОПІВ В РУМУНІ

Рим, 24. червня. — З ватиканських джерел повідомлено, що румунські більшовики намагалися тортурати „навернути" на православ'я двох єпископів поставленої там поза законом Католицької Церкви. Шістьох католицьких єпископів вони зразу тримали по монастирях і там православні єпископи намагалися їх намовити до переходу на православ'я, а як це не помогло, тоді двох з цих єпископів перевезено до будинку міністерства внутрішніх справ в Бухаресті, там закуто їх в кайдани та кинено в льох і тоді кати почали їх тортурувати по всім правилам більшовицької техніки. Докищо не можна ствердити, чи тортуровані єпископи мученики ще живуть. Інші інтерв'ювані єпископи дожидають ще своєї черги на тортури.

КЛОПОТИ ПРОФ. ЗУБКА ЗІ ЗАМАЛО ПРОТИ-АМЕРИКАНСЬКОЮ КНИГОЮ

Лондон, 24. червня. — Советський професор Л. І. Зубко напав на собі клопоти, написавши грубу на 454 сторін книжку про „Імперіалістичну політику Злучених Держав в країнах Карбського басейну" та замало вилаявши в ній американців. Тепер журнал „Большевик" написав догву на 3,000 слів рецензію тої книжки, вилаявши як слід проф. Зубка. Пригода трапилась проф. Зубкові з тої простої причини, що в хвилині писання книжки американсько-советський стосунки були ще досить приязні.

БРИТАНІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ СПРАВУ ГОНГ КОНГУ

Лондон, 24. червня. — Британський уряд вчора офіційно заперечив погососки, що Британія намагалася одержати американську допомогу для оборони Гонг Конгу, головної британської колонії в південному Китаю. Речник уряду заявив, що „Гонг Конг є британською послистю, за яку відповідає сама Британія".

СОВЕТИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ „НАРОДНУ ДЕМОКРАТІЮ" В НІМЕЧЧИНІ

Берлін, 24. червня. — Тут з поінформованих джерел заявляють, що вже на найближчі місяці, правдоподібно на осінь, Совети інтензивно приготують проголошення „народної демократії" в своїй зоні Німеччини, як протидію проти здійснюваної тепер західно-німецької федеративної республіки. В тій цілі в останніх тижнях відбулося багато зустрічей советських представників з провідниками німецьких комуністів, а предметом їх нарад мала бути головна проблема необхідної чистки серед самих німецьких комуністів, зі страху, що між ними є багато „підривного елементу" в користь Заходу. В кожному разі, інтензивна підготовка до проголошення „народної демократії" в східній Німеччині свідчила б, що Совети остаточно мусили зрештитувати зі своїх початкових планів про створення свого сателіта з цілої Німеччини.

АМЕРИКАНЦІ СТУДІЮЮТЬ НОВУ НІМЕЦЬКУ ПАРТІЮ

Франкфурт, 24. червня. — У зв'язку з передвчорашнім проголошенням „маніфесту" нової німецької партії, створеної скрайніми націоналістами і мілітаристами, американські джерела американського військового управління повідомлено про старанні студії тої партії американськими аналізами. Партія, як відомо, назвала себе Союзом Незалежних Німців та має виразний нео-нацистичний характер. З американських джерел теж заявляють, що вони не думають дати дозвіл на легальне існування тої партії, але це наряд чи перешкодить в її поширенні в цілій країні.

ПЕРЕСЕЛЯТЬ 100,000 НІМЦІВ

Копенгага, Данія, 24. червня. — Американські, британські і французькі власті в Німеччині погодилися переселити з американської та британської зон у французьку понад 100,000 німців, переважно втікачів зі східно-німецьких територій. Переселення охопить головню провінцію Шлезвіг-Гольштайн, де на 300,000 автохтонів є тепер ще стільки ж втікачів зі Сходу.

ВІДКРИЛИ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИЙ СТРАЙК В ІТАЛІ

Рим, 24. червня. — Вчора ввечері відкрито загрозливий для вислуду жнив страйк сільсько-господарських робітників, як уряд сам зобов'язався ще на теперішній сесії парламенту внести законопроект про продовження робітничих контрактів на 1 рік, після їх вигаснення. Рівночасно рішуче створити окремі розміри суд, що розглядав би випадки звільнення з роботи.

ЛОРД ОСТЕРІГАС АНГЛІЮ ПЕРЕД ТОТАЛІТАРИЗМОМ

Лондон, 24. червня. В Палаті Лордів розігралася вчора драматична сцена, як лорд Мілвертон зрештитував з Лейбуристської партії, протестуючи проти націоналізації сталіної індустрії. Він остерігав Британію, що тої роду політика може довести країну до тоталітаризму.

„АТОМОВА ЕНЕРГІЯ НА ПОСЛУГАХ СМЕРТІ"

Москва, 24. червня. — Під таким заголовком появилася в місцевій „Звєзді" стаття предсідника французької атомової комісії, д-ра Жоліота-Курі, в якій він обвинувачує Злучені Держави, що вони готові обговорювати проблему контролю атомової енергії з „дістолою в руці". Автор вважає, що скинення атомової бомби під час війни на Японію було „злочином", якого людство ніколи Америці не забуде.

УХВАЛЕНО БЮДЖЕТ НА ОБОРОНУ ФРАНЦІ

Париж, 24. червня. — Не вважаючи на протести і підірину акцію комуністів, французька Національна Асамблея ухвалила вчора 384,000,000,000 франків на красу оборону. Опісля додатково ще ухвалено 66,000,000,000 франків на військовий уряд.

ІНТАНСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ГОЛОСУ В СПРАВІ ЯПОНІ

Токіо, 24. червня. — Китайські більшовики проголосили, що вони будуть домагатися рівноправного голосу в справі мирового договору з Японією. Вони відразу теж проголосили, які справи вони обстоюватимуть.

ЗЕМЛЕТРЯСЕННЯ В БРИТАНІ

Лондон, 24. червня. — Вчора ввечері запотівало два землетрясення в Мідленді в Британії. Обидва землетрус тривали відносно коротко і не заповділяли жадної шкоди.

ЗАПОВІДАЮТЬ ВІЛЬНІ ВИБОРИ В ЄГИПТІ

Каїро, 24. червня. — Єгипетський прем'єр, Ібрагім Абдуль Гаді Паша, заповів вчора, що в місяці жовтні будуть переведені в країні вибори та що з тої нагоди і для заповнення повної свободи виборців буде відкликаний закон про виїмкове положення.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПШИ-ГІН В РАЄ СВЯЩЕ-НИКА

Суел, 24. червня. — Корейське міністерство закордонних справ виникло зі своєї території о. Полікарпа Примак та його стару матір, що формально представляли там Російську Православну Церкву, а на ділі заміняли шпигунством в користь Советського Союзу. Корейська поліція відставила їх до кордону опанованої більшовиками північної частини країни.

32 ЖЕРТВИ ЛЕТУНСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Варі, Італія, 24. червня. — В місцевому порті вчора загорівся і опісля впав та розбився голандський пасажирський літак, що був в дорозі з Джави до Амстердаму. Всі п'яні на літаку 32 подорожників згинули. Причина катастрофи ще точно не встановлена.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 61-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕСТАНЬТЕ НАПАСТУВАТИ!

Добре побажання складають наші люди: Хай тебе Бог боронить від лихої напасти, від панської карності і людської ненависті. Багато лихої напасти і ненависті знаєв Український Народний Союз впродовж свого 55-літнього існування. Щоб адекватно жити при житті мусів він більшу частину своєї енергії віддавав впродовж довгого часу на боротьбу з напастями, які сипалися на нього з усіх боків, від чужих ворогів і своїх рідних, давніше національно несвідомих і баламучених Російською Православною Місією та її світськими агентами, чи мадаронською пропагандою. Знов новітні часи зродили напасти з боку т. зв. радикалів, а ще пізніше т. зв. радикалів-соціалістів. Як давніше, так і в нових часах усі засоби боротьби з У. Н. Союзом для них — добрі. Що У. Н. Союз це людське добро, моральне, духовне й матеріальне, придбане величезними трудами найкращої й найбільш патріотичної частини американсько-української спільноти, це є для нападників якимсь аргументом, щоб його нищити. Ще в усіх нас пам'яті, як то комуністи і „советофіли“ взяли у часі останньої війни наклепами і брехнями довести що нашу організацію з її органом „Свободою“. Були тоді й „радикальні“ чи „соціалістичні“ душі, що ревню їм у цьому помагали, в переконанні, що чейже тепер уже прийде кінець У. Н. Союзові. Та не зважаючи на великі впливи, якими втішались тоді комуністи і „советофіли“, їхня злочинна робота, звернена проти У. Н. Союзу і „Свободи“ не увінчалася успіхом. Напасти на Союз і „Свободу“ дали тільки нам нагоду ширше висвітлити ту благородну роботу, яку вели і ведуть ці люди, що зв'язані з духом У. Н. Союзу та „Свободи“. А нині то вже можуть потерпати хіба ті, що нападали на Союз та „Свободу“ та їх обрікували, прикриваючи своє комуністичне чи комуністичне обличчя „демократією“ та „прогресивністю“. Не зважаючи на криничну роботу „прогресивних“ У. Н. Союз зростає, як рідко яка подібна організація у війні, кожного місяця і кожного року, і те саме діється тепер. Загал нашого народу добре знає, що означають для нас і для української справи ті два слова „Батько Союз!“ Це мабуть не дас спокій різним одвертим чи закритим ворогам справного визволення України і вони знов відновляють тут і там стару кампанію проти У. Н. Союзу, пліваючи „залюкати“ в першу чергу прибуваючих тепер до Америки скитальців. Що за іронія! Ті, що держали з Рашен Вор Пліф і вели завзяту агітацію проти усього допомогли скитальцям, нині починають притягати їх до себе. Ті, що називали скитальців „гітлерівськими наймитами“ та відсиляли їх під Сталіна, нині починають уже ними „опікуватися“, коли ці скитальці вже на вільній землі Америки.

Не порушували б ми отих справ, бо відоме, як старасмось стояти здалека від усіх полемік, якби не та обставина, що редакція і головна канцелярія У. Н. Союзу починають діставати від відділових урядників на місцях, як і членів, а теж і від самих скитальців щораз більше листів з домаганнями, щоб щось робити, бо почалась якась, як вони називають — „соціалістично-радикальна“ кампанія — проти У. Н. Союзу, з виразним наміром цій організації шкодити і відмовляти членів від неї. Супроти цього обмежимося наразі до такої заяви і перестороги:

Ми не є ворогами ніякої української народної організації в Америці. Хай вони усі процвітають і дістають якнайбільше членів.

Ми тільки, обороняючись перед напастями, хочемо поради прихильників тої чи другої організації лишити У. Н. Союз у спокою і в своїй агітації говорити про те, скільки добра зробила їхня організація для своїх членів, скільки жертв дала на народні потреби, а зокрема на допомогу скитальцям, як підпомагала і підпомагала політичну акцію оборони України, скільки книжок видрукувала англійською мовою про Україну та український нарід та його визвольні змагання і т. п. Тоді це буде чесна агітація і конкуренція і ми її тільки привітаємо. Зате з наклепами і нечесною конкуренцією будемо боротися і то не тільки статтями!

Ракетіство на ньюйорським воднім фронті

Ньюйорський водний фронт має бути незабаром предметом допитів конгресової слідчої комісії. Кажуть, що якщо б комісія прочистила його з теперішнього злочинного ракету, то вона врятувала б коло біліона доларів, які тратять світові перевозові фірми внаслідок крадіж, а містив Нью Йорк забезпечила б постійний дохід з винайму причалів, побудованих в цій пристані коштом пів біліона доларів.

Оця вістка викликала здивування між людьми, які не мають нічого спільного з корабельним транспортом, а які думають, що на „західнім фронті спокій“, бо водний ньюйорський фронт у першу чергу лежить на західній березі міста, над рікою Гудсоном. Цілий ньюйорський водний фронт є найбільшим у світі, бо обіймає 771 миль берегів з 208 причалами. До них приїхало минулого року 22-379 кораблів. У доларовій вартості ньюйорська пристань обслуговує 47.4 усього імпорту Злучених Держав, а 46.9 експорту.

Пристань Нью Йорку має ще один рекорд. Ото 75 відсотків люксового товару переходить через її причали і це є причиною, що тут розвивується небувалый в історії ракет і прямо злодійство, яке перевищує сили поліції і всіх інших чинників прилюдної безпеки. Положення прибрало такі розміри, що забезпечення компанії почали вже відмовлятися приймати аскурації на деякі предмети, перевезені кораблями, а деякі перевозові підприємства заповіли управі міста Нью Йорку, що вони заберуться з Нью Йорку до інших пристаней.

Колишній агент Федерального Бюро Інвестицій, Едвард Е. Конрой, який останоч-но піднявся спроби протидіяти новочасному піратству, виявляє деякі приклади справності модних злодіїв, щоб вказати, що колишні пірати були партачами в порівнянні з проступниками двадцятого століття.

Для з'ясування відосконалення злодійства Конрой наводить деякі характеристичні приклади. Як наприклад з Франції транспорт бочок доброго вина Бордо, бочки з вином усталено в однім місці причала, який має здорову дольку. Коли наступного дня приїхали вантажні авта, щоб забрати вино до складів, виявилися, що бочки через ніч опорожніли. Злодії підплили лодкою під причал точно в те місце, де були усталені бочки, провтерили дзирну через поміст і

бочки і витягнули гумовими вушами все вино. Нікого опісля не арештовано і ніхто не довідався хто це зробив.

Іншим разом привезено однім кораблем чотири тони кави, якої не можна було вживати, доки її не змішається з іншого роду кавою. За кілька днів приїхав другий корабель. До іншого причалу з другим сортом кави, з якою треба було змішати першу. Що ж сталося? Пропала перша й друга кави окремо з двох різних причалів.

Корабель Емпаір Балфур привіз з Глесто 4,000 скринь горілки „Скач“. Упродовж кількох годин, в білий день, щезло 2,300 скринь з горілкою. Того самого тижня привезено з Швейцарії 750 ручних годинників. Їх приміщено у відділі шквів у причалі. Вони теж пропали. Найбільшою сензацією в 1947 році був крадіж малої скриньки жемчугів: діамантів, ізмаргдів і перел, забезпечених приватною компанією на \$150,000. Скринька була вислана „поручено“ (реджістер) як поштова посилка до лондонського купця. Її запечатано в приватності поштової і митних урядовців Злучених Держав, опісля її доставлено під охороною озброєної сторожі на корабель, де її приміщено в кімнаті для дорогоцінностей. Після прибуття корабля до Англії скриньку перевезено під збройною охороною до Лондону і там її відворено в приватності поштової урядовців. У ній не нашлись нічого крім перел, а на місці діамантів і ізмаргдів був вкладений пісок такої самої ваги. Компанія забезпечення виплатила пошкододанню \$150,000, а дістала від поштового уряду зворот тільки \$20, бо такий є законний припис.

Оце тільки зразки крадіждей — кажуть дослідники з Еф Бі Ай — поповнюваних на корабельних доках, на кораблях і на вантажних автах не завжди фаховими злодіями, але й „самими людьми“ підчас перевозу. Загально відоме, кажеться далі, що бувші кримінальні типи, які вийшли на волю з в'язниць після відбуття кари, не легко знаходять роботу. Але на корабельних доках вони дістануть працю, якщо впишуться в членів юнії, або заплатять юнії місячну оплату за „право до роботи“, згідно зі статутами юнії. При вивантажуванні, навантажуванні або перевантажуванні речей, не вважається — як стверджують — злочинною щось „потягнути“ з якогось пакунку, якщо він не добре закований або зашнурований. Та виходить, що навіть, як якась скринька доб-

Микола Кокольський.

ПІДГОТОВКА ДО НАСТУПУ

Перед кількома тижнями велася на сторінках „Свободи“ дискусія на тему „основних проблем“. Обговорювано головне відношення українців до росіян і Росії в аспекті боротьби з більшевизмом.

Дехто з дискутантів робив закид, що українці, які жили поза границями більшевицького царства, не знають відповідно, які витворилися там на протязі 30-літньої більшевицької господарки тай підходять до справи українсько-російських відносин з давними, перестарілими, націоналістичними рецептами. Тимчасом, на їх думку, треба брати під увагу передовсім соціально-економічну хворобу СССР, комуністичну віскісію, яку більшевицькі знахорі переводять на цілому державному організмі, без різниці на національність.

Побороти більшевизм можна тільки ідути спільно з усіма поневоленими більшевиками народами, а в першу чергу з російськими. Національне визволення українців, то справа даліша і воно прийде само собою, по поваленню більшевизму.

Теоретично воно ніби все в порядку. Спільного ворога бити спільними силами. І немає нікого зі здоровим глуздом, хто був би проти того. Але що даліше? Що буде тоді, ко-

ре окована, то це не забезпечує її перед розбиттям та тими, що в данім випадку як на даний знак розтягають собі, що тільки попаде й воно зникає у широким шаравах тих, що там працюють. Таке кажуть. Не диво, що одна американська компанія виплатила \$284,316 впродовж трьох років відшкодування за „вистяжки“, пропавши речі. Ракетіри, що такими справами займаються фахово, не вважають це за крадіж, коли це йде на користь людини, що їх забрала, а не продала або не дала в застав.

Як конгресовий слідчий комісії властиво витягнути на денне світло усі ці методи й способи, якими послугуються ракетіри й „прості“ люди при викраданні людського добра, шойно тоді можна буде шукати способів, як цьому лиху зарадити і підняти мораль цілого ньюйорського водного фронту.

Очевидно, що з тим ракетіством та злодійством не має нічого спільного загаль чесного робітництва. Навпаки, саме зорганізоване робітництво настає, щоб те, що діється на ньюйорському водному фронті провирити і ракетіство та злодійство зліквідувати.

ли врешті розвалиться советська тюрма?

Російська Ліга Боротьби за Народну Свободу „має цілком ясний“ план: „Тільки Установче Зібрання, обране всіми народами країни... буде мати право встановити порядки для будучої, визволеної Росії“. (За інформ. службою Вик. Орг. Укр. Нац. Ради). Отже революція 1917 року і створення Самостійної Української Держави це ніщо. Отже довголітня боротьба українців проти більшевизму і міліонів, кривавих жертв це ніщо. Отже героїська боротьба УПА це ніщо. Долю України та всіх народів, поневолених Росією, має вирішити майбутнє Установче Зібрання, тобто російський нарід, як чисельно найбільший. А як він вирішить, це ми вже знаємо. Вже бо раз одне Установче Зібрання вирішувало долю України, коли перенало спадщину по смерті царського самодержавія. І ті ж самі Керенські готуються вдруге переняти спадщину по майбутнім більшевицькому самодержавію. Ви, українці, бийте більшевиків, а ми, росіяни, обіщоємо вам за те Установче Зібрання в єдиній, невідимій Росії.

Ні, друзі! Єдина, невідима Росія пережила свій вік і сильно постарілася, а як перестарілий організм, мусить умерти, мусить зробити місце новим державним організаціям. Такий закон природи і не дасть ніяк його обійти.

Так підготовляється до наступу праве крило російських націоналістів. Крайнє ліве крило російських патріотів більшевицького хову веде цей наступ уже довгі роки. Раз-у-раз читаємо про спільні виступи українських і російських організацій, хорів то-що по різних містах Америки. Це в товаришів „дружба братніх українського і російського народів“. Добре знаємо, як виглядала та дружба у „найдемократичнішій“ країні в період „добровільної“ колективізації і голодної смерті українського села, як виглядала вона в літературній халтурі на українській мові, та як виглядає та дружба взагалі, коли на Україні прямо небезпечно українцям говорити українською мовою. Автім, більшевицькі підкреслюють на всі лади, що українська культура може бути національною тільки по своїй формі, а зміст її має бути советсько-російський, отже шаравари на сцені. Оттака то більшевицька „дружба братніх народів“.

Українська, національна свідомість небезпечна для совет-

сько-російських патріотів. Український індивідуаліст ніяк не може погодитися з фактом, що його зробили погано платним наймитом на „негоспінім“ фільварку. Українець, що прочитав Заповіт Шевченка, мимохіть питається „своїї душі“ хто то його ворог, чейо то вражою кров'ю треба волю о-кропити.

Вистріляти, чи... переселити на Сибір всіх українців, більшевики не всіли. Тому вони стосують різні методи. Одну частину винищують фізично, то безпосередньо, чи в таборах праці. Другу частину вони розсвоюють по безмежних просторах Сибіру. Врешті третій викривляють душу, та перевиговують на „советсько-го, безполого малороса. Пропаганда українсько-російської дружби на американському ґрунті, та такий самий наступ на українську душу, то вихолощування українців і плекання малороса. З якого метою? Як найбільше ослабити самостійницький український рух поза залізною заслоною, а тимсамим вилітнути вплив його, як політичного чинника на захмарене майбутнє.

Росіяни з Ліги Боротьби за Народну Свободу „розуміють“ дуже добре національну політику більшевиків. Вони розуміють, що більшевицька рука розв'язує національне питання в Росії основно. І якщо прийде велика пора, коли більшевицька тюрма розсиплється в груз, тоді Установче Зібрання має доконати решту роботи.

Що ж ми, українці, протиставимо цьому російському наступові? З одної сторони українське „якось то буде“, то знов міра ж майбутніх Злучених Держав Європи, з Україною як членом „забуваючи про те, що поки сонце зійде, роса очі висте“. З другої сторони протиставимо партійну і групову гризню, взаємне недобіра і обинувачення, розбиття і неможливість зговоритися навіть „во время люте“, в важку, останню мінуту.

В ім'я нашого майбутнього, в ім'я нашого національного буття чи не буття, ми мусимо викресати зі себе всі сили, мусимо протиставитися ворожому наступові одним суцільним фронтом. Росія на протязі цілої нашої історії це була прихвильем України. Не буде вона і тепер, хоч Україна несе головний тягар боротьби проти більшевизму. Союзники треба шукати деінде, а передовсім серед народів, поневолених Росією, так як Україна. Український нарід буде рішати про свою долю сам, на своїм власнім, Українським Установчому Зібранні.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕННІМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

(58)

„Бо думаю, що нинішній світу. Це — повернення втраченого раю. Це — вихід із Єгипту матеріального світу — в небесний Ханаан. Смерть — це нове народження в безсмертія. Це — новозаповітна Пасха. І жак будизму став для нас, християн, горнилом, випробуванням, школою, звідки путь у безсмертне блаженство по-тойбічного світу.

Навіть Ніше, що заперечував християнство, вигукнув: „Школа страждання, великого страждання, — чи знаєте ви, що тільки в цій школі удосконалювалась досі людина!“

І весь Новий Заповіт — це гимн Воскреслому і Перемігшому смерті. Це — Іскушення і реабілітація нашої планети. Це — відновлення всіх речей видимого й невидимого

...Роки, перебути мною в советських тюрмах і таборах — це краший час у моєму житті! Очищувальна сила страждання, які мені довелося пережити в узах, і спостереження над співзвучниками моїми відкривали мені те, що було для мене недоступне, і чого я не знав...

НКВД — це чистилище душ людських. З нього можна вийти або оновленим і перетопленим, або згорілим і загинлим... Із багатьох тисяч в'язнів, із якими мені довелося зустрічатися в ув'язненні, небагато одиниць залишилось відданими своїм переконанням, а решта... „перекувалася“, або духово загинула...

Із трьох тисяч ув'язнених у Яйському таборі в пункті тільки біля двадцяти душ черниць поведили себе безстрашно й дерзновенно, та, може, стільки ж або тришки більше інших віруючих, чий душ, за висловом Віктора Гюго, молитовно стояли на-

вколішки, незалежно від становища їхніх тіл. А решта маси — це були люди, що докотились до останньої грані морального розкладу. Нижче цього стану були тільки урки та „перековані“, з яких НКВД вербувало собі сексотів і таборовий „актив“. Ця маса в'язнів своїм настроєм і поведінкою наближалась до того рівня підсоветського громадянства, якого більшевики звать „цілком советська людина“. І не дивно, що більшість їх Великодній виступ черниць зустріла вороже і з насмішками.

...Пасху святкувало небагато. Але яка це була Пасха! Якщо через одну православну великодню відправу багато сектантів поверталося в православ'я знов, то заради тих переживань, які ми удостоїлись зазнати в перший день Пасхи в Яї, можна було би це раз одержати термін і стати в'язнем Сибірського табору! Тільки перебуваючи в со-

ветському ув'язненні, як релігійний в'язень, можна збагнути таємницю Едемського грихопадіння, містичний сенс покути всього творення і перевого воскреслого Христа над силами зла.

Тільки в стражданнях за ідеї Евангелії можна пізнати свою духовну нищизню, свою гріховність немців і негідність перед великими мучениками першохристиянства, необхідність величезного смирення в справі нашого спасіння, преходячий образ видимого і вічне життя в Незримому...

Пізнаючи себе, пізнаємо інших людей, і бачимо, які мізерні й нікчемні вони, що відпихнули свого Создателя і поклонились універсальним ідеалам сучасності: науці гордині, тлінному блисків цивілізації й облудним ідеям соціалізму.

Тільки перед обличчям смерті можна збагнути великий сенс усього, що відбува-

ється, і єдність Предвічного плану Божого.

Тільки в гоніннях і скорботах можна дошкульно відчувати реальність слів Христа: „Де двоє чи троє зібрані в ім'я Мое, там і Я поміж ними“.

Досвід — велика і страшна річ! Велика, як що він іде істинним шляхом, і страшна — якщо блукає на розпутьях...

І тільки досвідченим шляхом у путях і скорботах, у спокусах і душевних томліннях можна було торкнутися величезної таємниці Воскресіння Христового і значення слова „Пасха“.

Хіба ви не пам'ятаєте свого дитячого трепету й радісного сподівання цього великого дня?

Хіба ви ніколи і ні разу не відчували й не пережили невимовної величі Великодньої Заутрені?

Ні, ні, якщо ви навіть агностик чи атеїст, та не чужі людському мистецтву і його пси-

хології, — ви не зможете пройти повз цей великий витвір людського духа. А якщо зупинитесь і прийдіть до нього, навіть, як звичайний глядач, пам'ять ваша ніколи не забуде його.

Пасха — це перемога Христа над злом, космосу, примирення людини з Богом, обожествлення матерії і прославлення твари!

Пасха — це торжество милосердя й любові над законом справедливості, прощення — над відплатою, блаженної вічності — над опороченням і впадом часом...

— Пасха — це величезніше одкровення домобудови Божої! Вся, що раніш була і нині існує, твар знов відновляється в своєму едемському безсмертному бутті і відстане не тільки відповіди, навіть й чому вона так стогнала й мучилася у цьому житті, а й задоволення, рівне її мукам, і відплату, рівну любові Отчий. (Дальше буде).

Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка в Америці

У величезній радісній піднесенні духа члени Української Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка ступили на Святу Землю Вашингтона, котра з відвертими руками приймає всіх обездоленних і скривджених людей світу та дає їм повне, рівне право вільного життя, якого не має жадна інша країна світу.

Від імені всіх членів Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка хочу висловити найсередніше признання і подяку всім працівникам ЗУАДК (у) і всьому українському громадянству в Америці, котрі спричинилися до переведення скитальців з Європи, а в тому і Капелі Бандуристів.

Нашим обов'язком на цій землі є якнайкраще показати духовні цінності українського народу, його слово, пісню й музику. Хоч на протязі багатьох віків воювали українського народу і вдалося відібрати його право, волю і свободу життя, але ніколи не вдалося і не вдається їм задати великий іст до волі й прагнення нашого народу до власної культури й висот духовного життя.

Хоч український народ і не мав від довшого часу власної держави, власних університетів, консерваторій — а вже ж ніколи не переставав творити, хоч і в тяжких, злиднених умовах життя, — свої духовні цінності, високо-мистецькі твори у всіх галузях культури й побуту.

Українська мати, серед тяжких, страдницьких умов життя, знаходила в собі сили, енергію, потребу й розуміння вкладати своїм дітям в уста рідне слово й пісню.

Це рідне слово й пісню передавалися від одного покоління до другого, від роду до роду та зберігалися в їх чистому вигляді аж до сьогодні.

Ми знаємо з нашої історії, яку долю відіграли ті перші незрячі, а пізніше і зрячі кобзарі-бандуристи, що з кобзою в руках десятиками років носили в душі й на устах найцінніший скарб свого народу — слово й пісню.

І жадні каторги чи тюрми, Соловки й Сибірі, ба сама

смерть не могли здолати їх духа й віри в те слово й пісню. Бо те слово й пісню — то є українська нація, нарід, що віками бореться за свою Правду і Волю на землі.

Найтяжчі роки український нарід пережив і переживає за часів большевицького панування на українській землі і не дивлячись на страшні тортури фізичні та духові, все ж находить в собі сили боротися проти того походу на слово й пісню та зродити таких визначних українських діячів культури й мистецтва, як М. Хвильовий, М. Куліш, О. Курбас, О. Кошиць, Н. Городовенко, Я. Гірюк, Г. Ходкевич і багато інших творців української культури, котрі розкидані по цілій земній кулі і які безупинно працюють над витонченням і ушляхотненням душі українського народу.

В період підсоветського життя (1933-1949) Капеля Бандуристів і взагалі всі бандуристи стояли перед цілковитим знищенням, як „вороги народу”. Здавалось, що вже ніщо не посміє стати під удар НКВД. Але, ні! На місце розстріляних, замордованих, приходили нові й нові сили та в переконанні двобою за життя, за слово і пісню — перемогали.

Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка уцілівши в часи військської завірюхи та переживши всі страхотні війни, німецькі табори й концтабори, пройшовши страдницький шлях життя і боротьби за рідне слово й пісню — тепер опинилися на вільній американській землі та готова до своїх дальших творчих завдань.

На нашому й творчому шляху, будуть і тут зустрічатися труднощі, але ми їх подолаємо, бо ми певні, що ми тут не одні, бо за нашими плечима стоять тисячі й мільйони українського громадянства, котрі допоможуть прокласти шлях у світ української безсмертної пісні!

Мистецький керівник Української Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка:

Григорій Китаєвий.

майже весь під загрозою комуністичної диктатури.

Твердження Леніна, що капіталістична будівля (він вважає, що тепер є доба фінансового імперіалізму і весь світ творить в дійсності одну капіталістичну будівлю) валиться в найслабшому місці і тому в тому місці вибухає комуністична революція, це твердження перевернуто, натягнено, обманливо. Бо в дійсності валиться застарілий устрій (невільничо-феодалізм), валиться пережиті форми правління (абсолютно-диктаторські), отже валиться не капіталістична будівля, бо як в Росії так і в Китаю того капіталізму порівнюючи було як кіт наплавав; переважали і переважають там передкапіталістичні форми продукції; заважали в Росії, та валються в Китаю перестарілі форми шляхетсько-поміщицького та мандаринного устрою, питомого середнім віком.

Ці застарілі середньовічні форми викликали і поширили недовдоволення мас, а комуністи на хребті того недовдоволення під фальшивими прапорами, під брехливими кличками виїжджають маси на карк.

Китай, так як попередня Росія, вказує на те, як той найбільш зухвалий крикун і демагог, використовуючи може і слушне недовдоволення мас, заважає їм під свій прапор об'їзнями одного, а накладає їм щось цілком інше, коли незрячі маси вже повтікали своїм широким комуністичною диктатурою.

Комунізм тим небезпечніший, що він не показує відрізу свого обличчя, не розвиває усіх своїх прапорів перед масами (навіть і партії свої перестав називати комуністичними, як от в Польщі, Схід. Німеччині і ін.) але згідно з засадами Ленінізму — Макіавелізму вибирається в очу (чи бичу) шкіру, вдярає в ті слабкі, сторони устрою, що масам вже остогидли (в Китаю мандаринська господарка), горлає про „демократію”, рівність, братерство, про „землю для селян”, „фабрики робітникам”, „геть з чужим капіталом” і т.п., і так на хребті недовдоволення мас, виставляючи клич не комуністичної диктатури, але боротьби за негайний домагаючи теперішнього дня, що нічого з комунізмом спільного не має, комуністи здобувають вплив в масах; своє справжнє обличчя показують аж тоді, як маси в їх кліщах.

Китайці ледви чи бажають собі комуністичної диктатури більше, як інші народи, але завдяки своїй несвідомості, малокультурності та деморалізації, спричиненої мандаринським режимом, даються обдурити так само, як далися обдурити російські маси привідені до відчаю Миколами та Розпутініми.

Це не так важке, чи світ творить одну капіталістичну будівлю чи ні, а важке те, що світ є одною велитською сім'єю, де один брат не сміє байдуже глядіти, як хтось на другому братові робить криваві експерименти. На жаль, досі так воно є.

14. Загальні висновки.

На підставі аналізу комунізму та комуністичної диктатури, переведеної в попередній, першій, частині цієї праці, ми бачили, що з котрого боку ми не гляділи б на комуністичну диктатуру: з філософсько-теоретичного, економічного, політичного, культурного, етичного, то все ця диктатура є тим самим явищем, а саме, явищем хворобливим, анормальним.

В цій, другій, частині я перевів аналізу певних складників ґрунту, на якому диктаторські бації жирують. Цим ґрунтом, як ми бачили, є недовдоволення — слушне чи не слушне — працюючих мас із тут і там існуючих економіч-

Балачки у сквері

Між евені „А” і „В” та вулицями 7 і 10 Іст-Сайд є такий собі невеликий скверик. Росте на ньому десятків зо-два дерев, а під ними та вздовж доріжок поставлені лави для відвідувачів...

І коли б ви не зайшли до цього скверу, завжди знайдете в ньому якусь сотню людей. Одні ходять-гуляють по ньому, інші стоять собі гуртами або сидять на лавках. Хто куняє-відпочиває від праці або чогось іншого, але більшість гомонить — веде розмови на біжучі зловідомі теми.

Навіть пізною ніччю, коли люди уже звичайно сплять, на цих лавках можна побачити чимало „вакантної” публіки...

Бувають тут представники різних націй, але найбільше заходять сюди на посидінки люди слов'янського походження. Особливо часто можна зустріти тут нашого брата українця з-під Карпат, з Галичини, Буковини, Поділля, Волині, Київщини та Полісся.

Розмови ведуться і англійською мовою, але більше чується мови слов'янські: українська, російська, польська та інші. Правда, що це тільки чується, бо як підійдете до розмовляючих та послухаете їх, то сразу ж виникне у вас питання, якою ж то вони мовою розмовляють? Ви, вслухаетесь ще уважніше, щоб ближче підходити до них, щоб не пропустити ні одного слова, і починаєте розуміти, що це в них тут, в Америці, витворився своєрідний місцевий іст-сайдівський українсько-російсько-польсько-американський жаргон. Починаєте розуміти і сма-

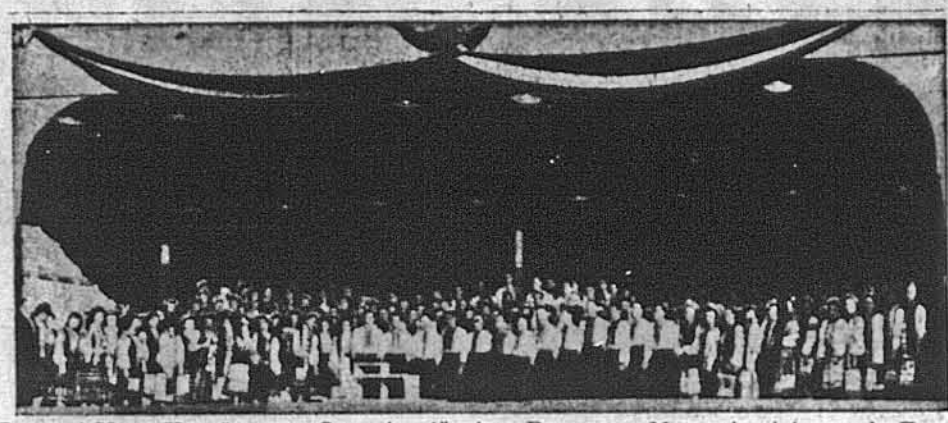
них, політичних, культурних, інших умов.

Аналіз, викладає також, що як ці умови, так і заразки, що жирують на них, не є чимсь конетним, немінучим, як є допустом Божим чи елементарною силою, якій людина не може спротивитись; нааднаки, ці умови, створені людьми — отже й людьми можуть бути усунені. Заразки комуністичної диктатури насаджені людьми лихими, вони можуть бути винищені людьми добрими.

Виходячи з цієї точки зору, бачимо, що за ґрунт сприятливий для розвинення бації відповідаємо ми самі в першу чергу, а з цього є заключення, що ми самі можемо і повинні його усунути.

Про те, як і в який спосіб можна усунути ґрунт з під ніг комунізму, цебто, про засоби і способи поборювання комуністичної диктатури, буде мова у третій частині цієї праці.

Квітень, 1949.

Злучені Хори Українських Організацій міста Вінніпегу, Ман., під дір. проф. Льва Туркевича, виступають в Сіті-Парку в дні 9-го червня 1949 р. з нагоди 75-річчя міста Вінніпегу.

Критична доба для Міжнародної Організації Допомоги Дітям

Як відомо, при Об'єднаних Націях існує Міжнародний Фонд Негайної Допомоги Дітям, з якого уділюється поміч дітям — жертвам війни і „мирну”. Заряд того фонду недавно заявив, що їм бракує 28 мільйонів доларів, аби довести свою працю до 31 грудня цього року. Тому звертається до народів і держав з Об'єднаних Націй з глибоким закликом поспішити з внесками на Фонд.

Ця організація для допомоги дітям була створена одногласно ухвалою на Загальних Зборах Об'єднаних Націй в 1947 році. Тоді сподівалися дати поміч 20 мільйонам дітей у формі харчових додатків до їх щоденних страв. Знали, що 20 мільйонів є тільки частиною багатого числа потребуючих дітей в Європі (не рахуючи величезної кількості в Азії), але сподівалися, що 20 мільйонів зможуть взяти під опіку. Це мало б коштувати \$200 мільйонів річно. Замість 20 мільйонів дітей, Фонд спромігся поборити тільки біля чотирьох з половиною мільйонів в Європі та на Близькому Сході; замість того, аби дістати \$200 мільйонів за перший рік, дістав тільки \$18,700,000 за два роки, бо уряди не вносили сподіваних сум.

З \$18,700,000, що дістав Дитячий Фонд зі всіх джерел за два роки, четверту частину склали засоби, які залишилися по ліквідації УНРРА і які було передано на допомогу дітям. В 1948 році американський конгрес збільшив до 100 мільйонів доларів суму, з якої мали видавати на Фонд Негайної Допомоги Дітям з таким розрахунком, аби видавати \$2.57 на кожного долара, внесеного чи то грішми, чи річчями, чи працюю, урядами інших

риму килими, — а влада хоч би тоді оком добре моргнула. Подумайте тільки, скільки то тут цих нахаб, різних Айзлерів, Капланів, Дейвісів! І коли, каже, Америка не візьметься як слід за цю червону банду, то большевицька зараза залле всю землю...

В цей час на одній з доріжок з'явилася невелика група людей з американським прапором. Це з Армії Спасіння. Почали проповідувати: „...Зі Сходу приходить до нас не тільки Сонце та Світло... По цим же законам з цього ж самого Сходу може прийти до нас і ніч, тьма, смерть, коли ми не повернемо знов на ту дорогу, з якої зійшли і на яку кличе нас Христос...”

Підслухав скиталець К-й.

З. У. А. Д. КОМПЕТ
визнав п.п.: Качун Данила, Стойко Петра, Абрамук Ілля, Бучковський Ілліодора, Котів Івана, Сорока Катерину, Коплюх Михайла, Рабига Станіслава, Смерд Стефана, щоби сейчас подали Комітетові свої адреси.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
45 DeLong Bldg., 13th & Chestnut Sts., PHILADELPHIA 7, PA.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА”

держав. З управлених конгресом \$75 мільйонів до кінця червня 1949 року, фактично було передано на Фонд \$54,700,000, відповідно до \$21 мільйона, внесеного іншими країнами. (На початку травня, сенатор Роберт А. Тафт вніс проєкт, аби продовжити час, за який можуть бути використані ухвалені конгресом засоби, до 30 червня, 1950 року). Приватні організації та окремі особи в Злучених Державах пожертвували на Фонд поверх \$100,000. Десять мільйонів зібрали народи 45 держав та 33 підлеглих, несамостійних територій.

Накопи б уряди інших країн внесли сподівані від них вклади до Фонду, то всі \$100 мільйонів, управлених конгресом, могли бути вжиті на допомогу дітям.

З метою збільшити пожертви на допомогу дітям, особливо, збільшити пожертви від приватних організацій та осіб, Об'єднані Нації звернулися минулого року з особливим закликом до всіх народів. В цій країні ту кампанію, переводила організація Об'єднаних Націй разом з 25 добровільними допомоговими організаціями. Але ті спільні старання не мали успіху.

Цього року тою акцією будуть займатися безпосередньо Міжнародний Фонд Негайної Допомоги Дітям і всі зібрані засоби будуть під його контролем. Не зважаючи на некучу потребу, ще мало країн активно взялися за переведення кампанії за пожертвами на Фонд. Займаються тим Швейцарія, Данія, Сіам та Уругвай. Чимало інших країн — в тім числі і Злучені Держави — не планують братися цього року за кампанію збірки на Фонд. Проте, департамент державних справ офіційно схвалив американський комітет дитячого фонду при О. Н. Це є дорадчий комітет і він має інформувати громадянство про потреби і як вносити приватні пожертви.

Крім допомоги харчима, Фонд — в співпраці з іншими організаціями — уділює медичну допомогу та помагає стримувати поширення сухот, малярії та інших хвороб між дітьми в Європі і, в меншій розмірі, в південно-східній Азії та на Далекому Сході. Вся ця праця тепер загрожена браком засобів.

Загальна Рада.

ПРАВДИВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ФОЛЬКЛОР
ПІД СОВЕТАМИ
(Українські Приповідки-Частівки)
Зібрав Гр. Сенько
Ціна 25 центів.
З цих приповідей кожен може переконатися, що думає український нарід про комуністичний устрій в Совєтському Союзі.
Замовлення wraz з наложитістю салати до:
“СВОБОДА”
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

М. Дурделла.

МАРА КОМУНІЗМУ

Частина II.

ГРУНТ, НА ЯКОМУ РОСТЕ КОМУНІЗМ.

8)

(Докінчення).

13. Чого вчить нас Китай.

Китай це країна одна з найбільш відсталих. Здавалось, що якийсь параліч охопив його і він лежав без руху у старих формах феодалізму, а може й невідмінності дійсного, якщо не формального. І ось ця країна на половині своєї території заводить „найпоступовіший лад”, комуністичну диктатуру.

Марксистське вчення говорить, що капіталізм сам розвиває майбутні форми соціалізму, масово розбудовуючи продукцію а з тим і ряди пролетаріату, концентруючи капітал, витискаючи дрібних виробників. Китаєві, очевидно, далеко ще до цієї марксистської формулки.

Та ось Ленін поправляє Маркса, висуваючи тезу, що капіталістична будівля валиться в найслабшому місці, не кінце там, де капіталізм найбільше розвинений. Це мало пояснити та оправдати події в Росії, де має також підвести під формулку комуністичної диктатури відсталій Китай.

Тимчасом Росія, а тим більше і яскравіше Китай, вказують на щось інше, а саме, на парадокс, чудасію, що і так звана „класова свідомість” найсильніша, і що комуністи мають вплив найбільший там, де справжня свідомість найслабша. Не можна ж стати на становищі, що китайський селянин чи навіть робітник знає краще, який лад, яка форма правління є найліпші для працюючих мас, ніж це знає нпр. робітник англійський чи американський. Адже ж знаємо, що маси китайців аналіфабетні, взагалі не знають що в світі діється, ані у них самих, не згадувати вже про те, що всякі „історичні матеріалізм”, всякі „конечности” та „неминучости” для них цілком не знані і байдужі. Взагалі, культурний рівень чи то російських чи китайських мас стоїть ген-ген далеко нижче від культурного рівня англійських та американських мас. Тимчасом англійським та американським масам навіть в сні не привиджується комуністична диктатура (з винятком порівнюючо незначного числа), а Китай вже в цьому моменті

НОРМАНДІЯ ВІДБУДОВУЄТЬСЯ! — З цієї картини не пізнали б американські воїки, що це є та Нормандія, яку вони здобували. Там, де падали бомби тому 5 років, бачимо тепер „бару” та ще в пам'ять „6. червня”.

С. Лай.

„Не той тепер Миргород“

(Докінчено).

— Чи можу бути сьогодні у вас? — запитав зупиняючись.

— В бібліотеці сьогодні відкрито.

— А ви?

— Я не знаю, як... маю інші обов'язки...

„Ага! Це — ти!“ — подумав, вийшов і його охопило непоборне бажання зробити їй боляче, сказати щось дуже прикро...

— Партійна дама не розпоряджається часом по власній волі? — запитав з гіркотою сарказму.

Вона не пішла: стояла напружено витягнена й нерухома, мов вирізьблена.

— Простіть, — сказав він тихо, — це — від печінки, їй мало лишилось днів жити, але вона ще досить хвилька.

Вона мовчала. Треба було прощатись.

— То я зайду десь завтра, — не маю вже з чим спішитись...

Тоді вона подивилась йому в очі й довірливо, наче близького й єдиного друга, взяла за руку:

— ... який невимовний вираз співчуття, болю чи кохання мерехтів зеленими вогниками в її очах.

— Так це буде вже скоро, — сказав він втомлено й байду, — як печінки.

Напусту до того вулиці вийшло двоє одягнених в цивільне. Вони йшли в їх напрямі. Зробилось ніяково від появи тих свідків і вона хапливо, наче хотіла сказати щось найпотрібніше, найконечніше, промовчала.

— Простіть — я вже інше не змогла...

— Це було б епікурейство смертника, — перебив він чимось протестуючи й притяг до привітання руку.

Вона майже злякано шарпнула назад, від чого пакунок впав з-під руки на землю, а сама, мов соннабула, пішла здовж вулиці протилежно тим двома, — проста й рівна.

Орест Трохимович підніс загублений пакунок, хотів надігнати її та повернути, але дивлячись, як швидко вона зникла за рогом вулиці, відкинув той намір до зустрічі в бібліотеці.

„Він цілком розуміє її покрилене життя, — думає Орест Трохимович, підіймаючись драбиною до чільного входу санаторія, — це прищеплений стандарт людини нового типу до старих корінців. Новий тип, що запозичений з середнього сходу, де око поета не знаходило точок прикладання в одноманітній, як кара-кумські піски, масі. Лише тому, хто поставлений на чоло-деспоту племені, належить воля думки й чину, йому й геній поета. Це ключ до розуміння популярності східної поезії в наш час. Ще сьогодні він сидить кінчаючи свої „Генези“... До бібліотеки може піти й післязавтра...“

Саме тоді підійшли до нього ті двоє в цивільній одязі з них, гречко торкаючи його лікоть, спитав:

— Професор Макух, коли не помилюсь?

— Так, — відповів так само чинно, — з ким маю за шану...

— Пройдіться з нами в пильній справі до прокурора, — прямо не відповів той.

Там йому сказали:

— Ви звинувачуєтесь у контр-революційній агітації. Вас затримано до остаточного з'ясування цієї справи. Так, — на це маємо докази, свідків також.

Вже у в'язничній келії він згадав про загублену нею річ, — тоді він поклав той пакунок до кишені, тепер з невинністю його виняв і шпурнув у кут.

То були книги; ще летючи розгортались її сторінки й з них випадали сухі, майже спорохнєві, листки каштану; вони ще довго тремтіли в сьвітлі сонячного променя, що падав через ґратоване вікно келії, тоді, як сама книга, вже давно лежала на дні параші.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШКАГО, ІЛЛ.

Спільне свячене для нових імігрантів. — Академія в честь Франка.

Т-во „Українська Громада“ в Шкаго дала останніми часами дві адалі імпрези.

Дня 22 травня ц. р. зібралось на запрошення Управи Т-ва 220 нових імігрантів на традиційне спільне свячене, яке відбулось у гарно прибраній галі школи ОО. Василя. Після посвячення дарів ігуменом о. Андрейчуком ЧСВВ хор Товариства відспівав декілька достосованих до хвилі пісень, а відтак зібрані засіли за столи. Нагадалися такі свята на Рідних Землях і не одному спогади витиснули сльози за втраченим минулим. Промови зв'язували минуле з майбутнім, підкреслюючи наші завдання під сучасний мент. Після врочистої частини свята п. Целевич вивела з молоддю гагілки. Збірка принесла \$140.25 на УПА.

Друга імпреза, про яку хочимо згадати, це академія в честь Івана Франка. Мало яке свято, які ми бачили останніми часами в Шкаго, було так дбайливо підготоване і культурно виведене, як остання академія.

Відбулась вона дня 5 червня в великій залі Шопена. На програму її склались: доповіді, деклямації та музично-вокальні точки.

Головним доповідачем на

академії була недавно прибула з Європи п. д-р М. Пшепорська-Овчаренко. Доповідь складана з глибоким знанням доби і творчості Франка, а водночас популярна. Жаль тільки, що доповідачка перервала свої голосові можливості у великій залі і не покористувалась мікрофоном, через що не всі слухачі могли належно чути доповідь.

Англійською мовою коротку з змістовну доповідь про поета дала п. Л. Подола.

Шедевром академії був виступ уперше в Шкаго оперного співака п. Т. Юськова. Терен, особливо для тих, що знають його ще з Європи. Їм прига-

дали співачку свого часу, як вивався зі свого завдання мужеський хор „Української Громади“ під дир. п. Д. Войтихівського. Хор розпоряджає вже 25 зіспіваними голосами і робить мисливські поступки у своєму розвитку. Хор відспівав: „Не поря“, „Україно мати кат сконав“ та „Заввечено“.

Приступом здобула публіку віддєклямуванням Франкового „Наймита“ п. Г. Чушек. Вона виявила себе дуже добрим виконавцем у боевому жанрі. З неменшою експресією виголосив п. В. Децик Пролог до „Мойсея“.

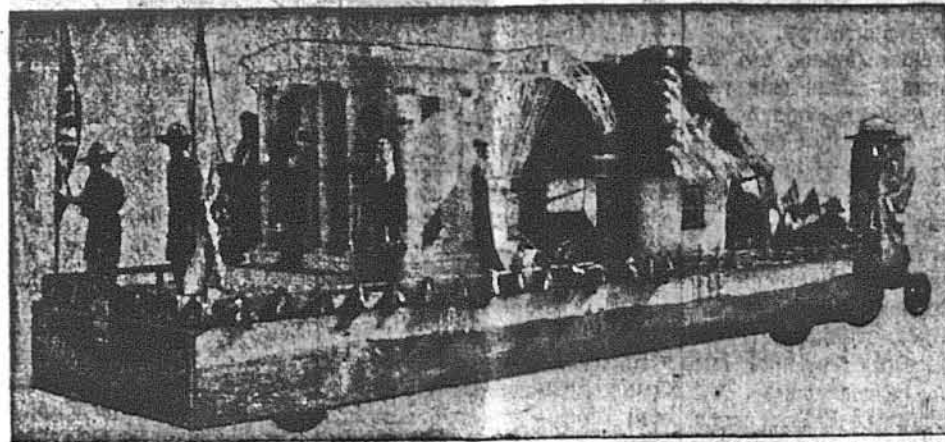
З великим аплявзом стрінулось фортепіанове сольо п. І. Чушак, яка відіграла по мистецьки дві речі Брамса і Шопена.

Свято започаткував американський гимн у виконанні оперної співачки п. М. Опиханової — Іванюкевич, закінчив український гимн, проспіваний хором ураз із публікою.

Мабуть горіч спричинила, що зала не була так заповнена, як хотілось би було бачити її на одинокому святі в честь Івана Франка.

Дохід у сумі \$70 призначено на допомогу Українському Університетові в Мюнхені.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам не можливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

Український флот в похіді вулицями міста в дні 6-го червня 1949 р. з нагоди 75-річчя міста Вінніпегу, Ман.

3 листів до редакції

В СПРАВІ ПЕРЕСЕЛЕНЧОЇ АКЦІЇ.

Вже вчора читав у Вашій газеті про мої клопоти зі спровадженням ДП-с. Тому був би Вам вдячний, щоб написали дійсно як воно є, а не так, як репортер напів. Тридцять приїхало, та не є вони у мене. Це одно, а друге — це ж родини з дітьми, а не люди до праці.

Сім душ приїхали ще через афідевіти, через Світову Церковну Організацію. Один з них мій братанич, який вже є довший час на парохії в Мілві, Н. Дж. Їх троє. Другий — його брат, вже більш року працює у Філадельфії, Па. Їх з дітьми четверо, вже сім душ, які відповідають з цієї суми. Четверо Кемеровські, які поїхали до своєї дочки в Бостон і там одержали працю, то вже одинадцять душ не в мене. П. Т. Банах лиш був у мене в гостях і виїхав до свого приятеля п. Гнатковського в Амстердам, Н. Й., де зараз одержав працю, його мама з ним. То вже тринадцять душ не в мене. Пани Шумські з дочками остали у Філадельфії, Па. Там о-

держала працю. То вже шінадцять не в мене. Родичі дружини о. Богдана Желехівського (мого братанича) їх четверо, є з ними і працюють в Мілві, Н. Дж. То вже двадцять душ не в мене. П-ство Скальські, великі приятелі о. Богдана, їх також четверо, двоє малих дітей і їх двоє, то вже двадцять-четверо, не в мене! Та більш як тридцять душ прибуло на мою заповідку. У мене сьогодні мешкає ще одинадцять душ. До праці здібних сім, п'ять вже працює, лиш ще двоє без праці!

Отже це, що написав репортер нашої газети, не відповідає дійсності. Найбільше я це робив через моїх трьох братаничів, які мене просили, щоби допомогти їх приятелям, та вислати заповідки! Я ж все це робив з добродушності, та лю-

НОВИЙ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ПРОВІДНИК АБО САМОУК

для вивчення читати, писати і говорити по англійськи з вимовою без помочі учителя.

Ціна \$1.50.

Замовлення враз з належністю слати до:

SVOBODA.

81-83 Grand Street (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

ОТ ДОЧЕКАЛИСЬ МАМИ ПОТІХИ! — Ці дівчатка — кожна по 6 років — це учениці Біч Скул-кіндергартен в Ракі Рівер, Огайо. Вони вже покінчили „курс куховарства“ і вбрані як справжні кухарки несуть мамам „лонч“, який вони самі зготували. Як хто вірить владованим мамам — то „лонч“ був знаменитий.

ТАРЗАН, ч. 2121. Скок леопарда.

Інстинктивно глянула Норма вгору...

...і заглянула жевріючі очі і неозначену постать леопарда у віддалі яких 20 кроків.

З холодною відвагою, яку дав їй страх, перелякана дівчина підняла поволі кріс вгору.

Нагло Шіта скочила серед переразливого витья.

бови ближнього, і зовсім не бачу тут ніякого зла, чи якогось підступу. Вправді, що самий залажу в довг, бо ж це не жартує тільки людьми клопотатися та дати їм мешкання і повний вікт в такі дорогі часи. Та скупарем, ані багатієм ніколи я не був, тай вже не буду! Дякую Всевишньому, що допоміг мені не зле виховати дітей моїх, та кожен з них слухає та допомагає старому батькові, пам'ятаючи, що самий з покійною мамою недоїдав, а видавав на їх освіту! Тепер майже всі на не злих становищах.

Тут залучаю статтю „Потакет Таймс“, який надрукував так як воно дійсно є. Лиш з полковником Банахом трошки не так. Бо він вже пару тижнів як є в приятелів п. Гнатковського, а тут подано, що він є у мене. Отже я Вас прошу п. Редактор передрукувати статтю „Потакет Таймс“ та пояснення в українській мові. Бо дійсно погані тіні ходять навіть по-

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 19. червня 1949 р. помер у 20. році життя

ЛЕОН ПРОЦЬКО.

договірний член і представник Тов. Запорозька Сім. дла 840 У. Н. Союзу в Манчестер, Н. Й.

Покійний походив з села Загустин, пов. Любеч, Зах. Україна. Похоронив у смутку дружину Софію і 7 дітей та 9 онуків. В похороні взяли участь родина і знайомі.

— В. Н. П.

П. Олинки, секр.

між нашими людьми. Мовляв, де він бере стільки грошей на одержання стільки людей! А ніхто не повірить, що я гаю жертвою цього всего! Але як вже заліз, так мушу якимось чином дітям вилазити... Остаюсь з глибокою повагою до Вас

о. Йосиф Желехівський.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукує тітку її сестри сина ВОЛОДИМИРА БОШКО, по диточому прізвищі ПАРАННЯ ШУЛЬ, зам за п. СЕМАТЮКОМ в Америці; мабуть перебуває в Шкаго або Нью Йорку. Походив із Дикова Старого, пов. Любачів. Хто знає про них, або вони самі, прошу зголоситись на адресу: Wolodymyr Boshko, 619 North-ern Ave., Fort William, Ont., Canada.

ПЛАСТОВЕ БРАТСТВО

від новика до септора

тепер перебуваючи у стейті Maryland, прошу невідати подати свої теперішні адреси; на таку адресу:

ROMAN RUDNITSKY

1710 Hollins Street,

Baltimore 23, Md.

Роман Клоос,

уповнов. на стейт Maryland

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острій доводився надати допомогу жінкам. Шкірні. X-Ray. Роздуть жінку лікуєм без операції. Переводили аналіз крові для спрощення дозволів. — Офісний годинник: В будні 10-7 Р. М. В неділі: 11-1 Р. М.

— В. Н. П.

П. Олинки, секр.

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL HOME

COMPLETELY AIRCONDITIONED

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В СТЕПІ

NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

У випадку смутку в родині

кличте як в день так і в ночі:

JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET,

Jersey City, 2, N. J.

Tel. BErgen 4-5131

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджу погребом по \$150

щоб так низький як

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer.

437 E. 5th St., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

601 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

and IRVINGTON, N. J.

Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK CITY

Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL

207 PROSPER AVENUE

(Cor. E. 155 St.)

Bronx, N. Y.

Tel. MEtrose 5-5577